

GRADUAAT IN HET TRANSPORT EN DE LOGISTIEK

THOMAS MORE KEMPEN

OPLEIDINGSACCREDITATIE OP MAAT VAN DE EIGEN REGIE •
BEOORDELINGSRAPPORT

19 JUNI 2024

HANS AARTS (VOORZITTER) • ALEXANDER DEMON, ADRIAN MAKSUTAJ, DIMITRI
POPELIER (COMMISSIELEDEN) • RUTH DeVREESE (SECRETARIS) • SIGRID DEPOORTER
(PROCESCOÖRDINATOR)

Inhoud

1	Abstract	4
2	Rapportage van het onderzoek van de commissie	6
2.1	Voorbeschouwing	6
2.2	Eerste indrukken en vooroverleg	6
2.3	Het locatiebezoek	7
2.3.1	Dialogoog over het profiel van de opleiding, afstemming met het werkveld en vertaling naar de onderwijsleeromgeving	7
2.3.2	Dialogoog over werkplekleren, de praktijkgerichtheid en de beoordeling van het eindniveau	10
2.3.3	Rondgang	13
2.3.4	Dialogoog over de begeleiding en toetsing, internationalisatie, medewerkers en kwaliteitsborging	13
2.3.5	Gesprek met studenten	15
2.3.6	Vrij gesprek met opleidingsmanagement	17
2.4	Reflectie van het locatiebezoek met de opleiding	19
2.5	Extra nabespreking	19
3	Oordeel	22
	Bijlage 1: Administratieve gegevens van de instelling en de opleiding	24
	Bijlage 2: Opleidingsspecifieke leerresultaten (OLR)	25
	Bijlage 3: Samenstelling van de commissie	27
	Bijlage 4: Programma voor de dialoog met de opleiding	28
	Bijlage 5: Verantwoording	29
	Bijlage 6: Overzicht van het bestudeerde materiaal	30

1 Abstract

De commissie heeft de kwaliteit van het graduaat in het transport en de logistiek van Thomas More Kempen beoordeeld en adviseert de NVAO om een positief accreditatiebesluit met beperkte geldigheidsduur te nemen. Het positief oordeel met beperkte geldigheidsduur wordt onderbouwd via de positieve en kritische elementen uit het door de commissie gevoerde onderzoek naar de kwaliteit van de opleiding.

De commissie vindt de visie van de opleiding om logistieke ketendenkers af te leveren een sterk punt, en meent dat de studenten terecht kunnen in kwalitatieve faciliteiten en ondersteund worden door een gemotiveerd team. Echter heeft de opleiding sinds academiejaar 2023-2024 een aangepast onderwijsprogramma geïnitieerd waardoor graduaatsstudenten in het transport en de logistiek een aanzienlijk deel opleidingsonderdelen gezamenlijk met bachelorstudenten in het supply chain management doorlopen. Voor de commissie lijkt het erop, met de beperkte informatie die ze hiervoor ter beschikking heeft gekregen, dat er weinig gedifferentieerd wordt in de werkvormen en de toetsing. Zo zijn de lessen gelijk en enkel op uitdrukkelijke vraag van de graduaatsstudenten worden extra oefeningen voorzien. De toetsing is ook gelijkaardig opgezet, enkel zijn er drie uitbreidingsvragen voor de bachelorstudent toegevoegd, die de graduaatsstudent mag invullen naar eigen believen.

Hierover was geen informatie beschikbaar in het zelfevaluatierapport. Deze nieuwe, maar belangrijke informatie werd tijdens het locatiebezoek eerder per toeval aangereikt naar aanleiding van het gesprek met de studenten. Dit geeft de commissie een niet waarheidsgetrouw beeld over de kwaliteit van de huidige opleiding. De commissie had onvoldoende informatie ter beschikking om de kwaliteit van de beoogde leerresultaten van deze recentelijk ingevoerde aanpassingen te beoordelen. De commissie twijfelt niet aan de professionele deskundigheid van de opleidingsvertegenwoordigers en de betrokken docenten, maar mist de visie en de onderbouwing van deze invoering. De commissie kan haar vertrouwen over deze gezamenlijke aanpak ook niet uitspreken op basis van de intenties van de opleiding, aangezien een degelijk projectplan hiervoor niet voorgelegd is op het moment van de opleidingsaccreditatie.

Bijkomend stelt de commissie vast dat de opleiding verregaande flexibiliteit toestaat, wat een sterk punt kan zijn, maar daarvoor dient uniformiteit voor elke student gegarandeerd te zijn. Op het moment van het locatiebezoek lijkt dat niet het geval te zijn, en blijken ook docenten weinig bekend te zijn met dit aanbod. Tot slot raadt de commissie de opleiding aan om kritisch te evalueren in welke mate het wenselijk is om alle afstudeerrichtingen te blijven aanbieden voor deze opleiding, met al een heel beperkte instroom. Voor afstudeerrichtingen zonder studenten kan er namelijk geen opleidingsaccreditatie verkregen worden aangezien de commissie de gerealiseerde kwaliteit niet kan beoordelen.

De commissie stelt de volgende voorwaarden bij het positief accreditatiebesluit:

- De aanpak op vlak van onderwijs en evaluatie van de gezamenlijke leeractiviteiten met de aanverwante bacheloropleiding in het supply chain management dienen afgestemd te zijn met en gevalideerd door de stakeholders en (internationale) peers. De opleiding dient expliciet te maken op welke wijze ze met alle stakeholders de frequente reflectie organiseert met betrekking tot de relevantie van het curriculum en het bewaken van het beoogde eindniveau.
- De opleiding moet verzekeren dat de aangeboden afstudeerrichtingen voldoende evenwichtig aan bod komen binnen de opleiding en representatief vertegenwoordigd zijn in de overlegorganen.
- De opleiding moet ontegensprekelijk kunnen aantonen dat er voldoende studenten in de afstudeerrichting afstuderen, waarvoor de accreditatie aangevraagd wordt.
- De relevante data voor deze opleiding en het systeem van kwaliteitszorg moeten transparant gedeeld worden met de betrokken docenten en onderwijsondersteuners. De

uitgewerkte actieplannen moeten bekend en gedragen zijn door het brede opleidingsteam en relevante stakeholders.

- Om alle studenten dezelfde leerkansen en mogelijkheden tot excelleren te bieden, dient het systeem van vrijstellingen en alternatieve trajecten transparant ingebed en helder gecommuniceerd te worden. Tevens moet dit aanbod ook voldoende doorleefd zijn bij het voltallige docententeam.

De commissie geeft nog volgende aanbevelingen:

- Voldoende afstemming met de graduaatsstudenten inbouwen om de gezamenlijke leeractiviteiten met de bachelorstudenten grondig te evalueren en desgevallend bij te sturen.
- De regie nemen over het verzamelen van relevante data voor het aansturen van de opleiding (zoals de drop-out cijfers en de interesse per afstudeerrichting) en zich daarvoor niet afhankelijk maken van externe systemen.
- Kritisch te evalueren, in nauwe samenwerking met het werkveld en peers, of het wenselijk is zes afstudeerrichtingen aan te blijven bieden voor deze graduaatsopleiding.
- De opleiding dient een open kwaliteitscultuur na te streven en te bewaken, met actieve betrokkenheid van docenten, studenten, (internationale) peers en werkveld en een consistente terminologie te hanteren.

2 Rapportage van het onderzoek van de commissie

2.1 Voorbeschouwing

Het graduaat in het transport en de logistiek van Thomas More Kempen wordt zowel in een voltijds traject als een deeltijds traject aangeboden op campus Geel. Het voltijds traject bestaat uit twee opleidingsfasen van 60 studiepunten en het deeltijds traject uit 3 opleidingsfasen van 40 studiepunten. Beide trajecten worden georganiseerd in een semestersysteem. De opleiding biedt zes afstudeerrichtingen aan, wat het maximum aantal in Vlaanderen is. De opleiding wordt dagdagelijks aangestuurd door de opleidingscoördinator, die tevens werkplekcoördinator is voor dit graduaat, en overkoepelend beheren unit- en clustermanagers de businessopleidingen.

Om de kwaliteit van de opleiding te borgen volgens de eigen regie, heeft de instelling een accreditatieaanvraag ingediend bij de NVAO. Vervolgens heeft een commissie van onafhankelijke deskundigen, zie bijlage 3, de opleidingskwaliteit beoordeeld en een advies overgebracht aan de NVAO. Hiervoor heeft de commissie haar onderzoek gevoerd op basis van het zelfevaluatie-rapport met de bijlagen, een locatiebezoek met gesprekken en een rondgang en heeft nog bijkomende informatie opgevraagd (zowel voor als tijdens het locatiebezoek).

2.2 Eerste indrukken en vooroverleg

Elk commissielid heeft, op basis van het zelfevaluatie-rapport met de bijlagen, de eerste indrukken schriftelijk gerapporteerd. Ter voorbereiding van het vooroverleg op 29 april 2024 heeft de secretaris de neerslag van de eerste indrukken van de commissieleden gebundeld. Hieruit heeft de voorzitter prioritaire vragen gedistilleerd. Tijdens het vooroverleg zijn de eerste indrukken uitgewisseld, zijn afspraken gemaakt voor de vraagstellingen tijdens de dialogen en zijn de vragen voor aanvullende informatie opgesteld.

Tijdens het vooroverleg komt de commissie tot de conclusie dat het zelfevaluatie-rapport onvoldoende informatie biedt om de eerste indruk degelijk te kunnen vormen. Zo stelt de commissie vast dat de instelling zes afstudeerrichtingen aanbiedt, maar lijkt de instroom van studenten erg beperkt te zijn. Ze vraagt zich af op welke manier de opleiding voldoende expertise en kwalitatieve werkplekken voor elke afstudeerrichting kan borgen. Aangezien tastbare informatie ontbreekt op niveau van afstudeerrichting, besluit de commissie volgende informatie extra op te vragen: instroomcijfers per afstudeerrichting, een overzicht van de werkplekken en het overzicht van de professionalisering van de docenten.

Daarnaast twijfelt de commissie aan de haalbaarheid om maatwerk aan te bieden voor al die verschillende afstudeerrichtingen, een kenmerk waarmee de opleiding zich wil onderscheiden. De commissie vraagt zich verder af in welke mate studenten in staat zijn, om al in het eerste opleidingsjaar, een onderbouwde keuze van afstudeerrichting te kunnen maken. Het opleidingsprogramma zelf lijkt degelijk uitgewerkt, waarbij het ketendenken een sterk punt is. Echter vindt de commissie het onduidelijk op welke manier de opleiding alternatieven aanbiedt aan studenten, die in bepaalde opleidingsonderdelen al zouden excelleren of versneld willen afronden. Daarbij kunnen ook alternatieve projecten worden voorgesteld aan de studenten, zoals een internationaal project in plaats van het taalvak Engels. Tijdens de dialoog wil de commissie aan de hand van een concreet voorbeeld voor dit taalvak een beter inzicht krijgen in het proces hoe de opleiding bepaalt dat een student voldoende competenties bezit en een alternatief traject aanbiedt.

Het werkplekleren lijkt goed geïntegreerd te zijn in het curriculum met een graduele opbouw. Het valt de commissie wel op dat de opleiding in de eerste fase nogal sterk inzet op werkplekleren op de campus en groepsbezoeken aan werkplekken. Ook binnen het werkplekleren stelt de commissie vast dat een student dit versneld kan afronden, wanneer deze zelf vindt dat de beoogde leerdoelen behaald zijn. De commissie vraagt zich in het bijzonder af hoe dit dan in zijn werk gaat bij een werkstudent, die functioneert in een

relevante werkplekomgeving en daar al relevante werkervaring heeft opgebouwd. Verder is de opzet en de toetsing van het afsluitende Kaizen project nog niet geheel duidelijk, en wordt extra informatie opgevraagd ter voorbereiding van het locatiebezoek.

Aangezien de opleiding vooropstelt zes afstudeerrichtingen aan te bieden, heeft de commissie ook vragen omtrent de kwaliteitsborging van al deze keuzemogelijkheden. Ze stelt zich onder andere de vraag hoe de afstemming is voorzien per afstudeerrichting, of er afzonderlijke actieplannen bestaan en op welke manier een representatieve en evenwichtige vertegenwoordiging is voorzien in de formele overlegorganen. Verder is ze benieuwd op welke manier de opleiding andere accenten legt voor het voltijds en het deeltijds traject.

Tijdens het tweede vooroverleg ter voorbereiding van het locatiebezoek op 16 mei wordt de bijkomend opgevraagde informatie bestudeerd en wordt de focus van het onderzoek scherp gesteld. De aangeleverde informatie zijn statische documenten. De aangeleverde informatie geeft de commissie geen inzicht in de aantallen per afstudeerrichting. Nochtans is dit cruciale informatie om het onderzoek te kunnen voeren en om een afdoend advies voor de opleidingsaccreditatie van elke afstudeerrichting uit te kunnen brengen. Verder springt de commissie, bij het analyseren van de cijfers, de hoge drop-out ratio sterk in het oog. De opleiding heeft bij het aanleveren van de extra informatie vermeld dat ze de interpretatie van deze hoge drop-outcijfers mondeling zal toelichten tijdens het locatiebezoek.

2.3 Het locatiebezoek

Het onderzoek van de commissie is verdergezet op vrijdag 17 mei, tijdens een locatiebezoek aan de opleiding op de campus te Geel. De commissie heeft gesproken met opleidings-vertegenwoordigers, docenten, de inclusiecoördinator, werkveldpartners, studenten en alumni uit de twee opleidingstrajecten (voltijds en deeltijds) en is rondgeleid met een demonstratie van een aantal opdrachten. Het programma hiervan is terug te vinden in bijlage 4. Hierna volgt een chronologische weergave van de dialogen tijdens het locatiebezoek, met de bevindingen en de overwegingen van de commissie en het proces tot de besluitvorming.

2.3.1 Dialoog over het profiel van de opleiding, afstemming met het werkveld en vertaling naar de onderwijsleeromgeving

De commissie wil bij de start van het locatiebezoek eerst een helder inzicht verkrijgen in de keuze tot het aanbieden van zes afstudeerrichtingen met de grootte van elke richting, en welke implicaties dit met zich meebrengt naar de praktische organisatie van het onderwijs (zoals nood aan expertise, kwalitatieve werkplekken, gedifferentieerd aanbod, representatieve vertegenwoordiging in overlegorganen van elke discipline). De opleidingsmanager licht toe dat de keuze voor een gemeenschappelijk eerste opleidingsjaar bewust is genomen om studenten vertrouwd te maken met alle mogelijke facetten van de sector logistiek en transport. Op die manier tracht de opleiding bij te dragen tot het afleveren van logistieke ketendenkers die goed zicht hebben op alle schakels in de logistieke keten en de impact van een goed functionerende keten. Instromende studenten hebben meestal geen zicht op de verschillende functies in de sector, en op die manier krijgen ze volgens de opleiding een totaalbeeld in het eerste opleidingsjaar. De borging van voldoende expertise voor al die afstudeerrichtingen meent de opleiding te garanderen door nauwe samenwerking met experts van het werkveld en door het werkveldleren. Door studenten laagdrempelig kennis te laten maken met de verschillende beroepsrollen, kan de keuze van afstudeerrichting volgens de opleiding gefundeerd gemaakt worden. Op de vraag van de commissie hoe de vertegenwoordiging in de adviesraad dan voldoende representatief is samengesteld, geeft de opleiding het antwoord dat de vertegenwoordigers selectief worden gekozen. Ze voegt toe dat de opleiding jaarlijks een bezoek brengt aan DHL op de luchthaven, als onderdeel van het aanbod om alle studenten vertrouwd te maken met luchtvracht. Deze discipline is namelijk niet in de dichte nabijheid aanwezig. Tevens zijn de meeste docenten, naast hun functie in het onderwijs, beroepsmatig actief in de sector waardoor volgens de opleiding voldoende expertise aanwezig is om een actueel en relevant curriculum aan te bieden.

Verder verneemt de commissie dat de opleiding het belangrijk vindt om graduaatsstudenten leiderschapsvaardigheden aan te leren. Het werkveld ervaart dat er een nijpende krapte is aan geschoolde operationele teamleaders. De bachelors willen meestal (snel) doorgroeien naar managementfuncties, en zijn hierdoor minder geïnteresseerd in operationele teamleader functies, alsook zijn ze er te weinig hands-on voor opgeleid. Samen met het werkveld zijn de beroepstaken uitgewerkt om de graduaatsstudent voldoende ondersteuning te bieden om professioneel te groeien in dergelijke rol.

Vervolgens informeert de commissie naar de grootte en de diversiteit van de instroom en de cijfers van drop-out. De opleiding geeft aan dat de meerderheid van de studenten kiest voor wegvervoer, douanedeclaratie of magazijnbeheer. Bij luchtvracht merken ze wat minder interesse maar er is momenteel één student die aangeeft mogelijk die keuze te willen maken. Spoorvervoer wekt ook minder de interesse bij studenten. Voor wat betreft terminalbeheer merkt de opleiding ook bijzonder weinig interesse, maar geeft aan dat het werkveld sterk vragende partij is voor dergelijke profielen. De opleiding tracht daar op in te spelen door de interesse van de studenten te wekken door voldoende, aantrekkelijke bedrijfsbezoeken in dat domein te organiseren. De opleiding voegt toe dat de interesse van de individuele student bepaalt wat deze wil doen. Ze wil geen enkele student beperken, vandaar dat het aanbod van afstudeerrichtingen maximaal is. Indien zou blijken dat de student een verkeerde keuze heeft gemaakt, dan kan er nog veranderd worden van afstudeerrichting. De opleiding vermijdt dit liever aangezien dit studievertraging tot gevolg kan hebben. Vandaar dat de opleiding het belangrijk vindt om van bij aanvang sterk in te zetten op een goede voorlichting van de diverse mogelijkheden opdat studenten de juiste keuze maken.

Vervolgens is de commissie benieuwd naar welk onderscheid de opleiding maakt tussen de twee opleidingstrajecten. Het deeltijds programma van drie jaar is specifiek uitgewerkt voor werkstudenten, die niet in staat zijn de opleiding in een voltijds dagtraject van twee jaar te volgen. Daarbij zijn er studenten die al ervaring hebben in de logistieke sector, maar even goed studenten die nog geen voorkennis bezitten. Een student uit het deeltijds traject kan, indien gewenst, de opleiding versnellen door modules te volgen van het voltijds dagtraject. Het beoogd eindniveau van beide trajecten is namelijk gelijk. Wie werken en studeren combineert krijgt de kans om een eigen tempo te bepalen en een haalbare planning voor het werkplekleren op te maken. Sommige studenten kunnen het voordeel hebben dat ze het werkplekleren kunnen uitvoeren bij de eigen werkgever, in de vertrouwde omgeving. De opleiding verduidelijkt dat er voor deze situatie strikte richtlijnen zijn uitgezet op welke manier de begeleiding en de beoordeling van het werkplekleren moet uitgevoerd worden. De beoordeling is trouwens enkel de eindverantwoordelijkheid van de opleiding. Elke student dient een portfolio te maken waarin ze op basis van beroepsproducten aantonen hoe de leerdoelen bereikt zijn, wat wordt voorgesteld aan een jury van docenten en werkplekbegeleiders. Deze jury bepaalt na werkplekleren 3 (verkenning van de specialisatie) of de student voldoende gevorderd is en bij werkplekleren 4 (verdieping in de specialisatie) beoordeelt de jury of de student alle beoogde leerdoelen voldoende behaald heeft.

Voorts vraagt de commissie de gesprekspartners of het onderscheid tussen studenten uit de graduaats- en de bacheloropleiding op de werkvloer voldoende duidelijk is en welke verschillen er worden gemaakt. De opleiding verklaart dat ze fysiek bij elke werkplek op bezoek gaan, waarbij dit onderscheid geduid wordt. De opleiding erkent dat het werkveld nog onvoldoende vertrouwd is met dit relatief nieuw profiel en het belangrijk is duidelijkheid te scheppen naar de verwachtingen en de te bereiken leerdoelen tijdens het werkplekleren. Studenten moeten hun voortgang regelmatig aantonen, waardoor de opleiding snel kan ingrijpen indien bepaalde leerdoelen niet bereikt (kunnen) worden. Daarnaast voert de werkplekbegeleider van de school tijdens het werkplekleren minstens twee keer een driehoeksgesprek met de student en de werkplekmentor om de voortgang en het behaalde niveau van de leerdoelen te overlopen. Voor de opleiding is de laatste fase van het werkplekleren geslaagd wanneer een student alle beroepstaken op niveau 5 kan uitvoeren. Dan zou de student in staat moeten zijn om de werkplekmentor te vervangen. Zo vinden de laatste twee weken gangbaar plaats in de Paasvakantie, een periode met grote

kans dat werkplekmentoren vakantie nemen en de student zo de mogelijkheid krijgt standaardtaken van de werkplekmentor over te nemen. Dit biedt volgens de opleiding ook een extra voordeel aan bedrijven om zich te engageren voor het werkplekleren, omdat de taken tijdens de afwezigheid van de werkplekmentor worden opgevangen door de student. De keuze om het werkplekleren in de laatste fase voltijds aan te bieden, is ingevoerd op aangeven van het werkveld. Het werkveld meent dat de student zo goed doordrongen kan worden wat de latere job effectief inhoudt en op die manier alle beoogde leerdoelen bereikt kunnen worden.

Vervolgens polst de commissie naar de finaliteit van deze opleiding. Het hoofddoel van de opleiding is zorgen dat de student de beroepstaken kan uitvoeren, zoals vastgelegd in de beroepskwalificatie, en klaargestoomd wordt voor de arbeidsmarkt. De instelling biedt ook de aanverwante bacheloropleiding aan in het supply chain management en heeft een programma uitgewerkt voor de doorstroom. De opleiding stelt vast dat de meerderheid van de studenten (ongeveer 4/5e) een job aangeboden krijgt én aanneemt bij de laatste werkplek. Dat is volgens de opleiding nog een extra motivatie voor het werkveld om zich te engageren voor het werkplekleren: het werven van goede werkrachten is immers niet evident met de huidige arbeidskrapte. De commissie peilt nog bij de alumnus die momenteel de bacheloropleiding volgt, wat diens ervaring is met de doorstroom. De student vindt de verderzetting duidelijk en het verloopt momenteel vlot. Hij merkt dat hij al een stevige, logistieke praktijkbasis bezit die van pas komt bij de meer theoretische onderdelen. De opleiding vult de student aan dat er een verandering op til is voor de aanverwante bacheloropleiding. Ze vinden het werkplekleren een goede onderwijsvorm en zijn van plan om dat in de bacheloropleiding ook in te voeren volgend academiejaar. Al meerdere werkplekken hebben positief gereageerd op dit voornemen en hebben aangegeven bereid zijn mee te werken. De opleiding voegt nog toe dat ook het omgekeerde zich kan voordoen. Bachelorstudenten die niet slagen, kunnen door het aanbod op de campus snel terecht in de graduaatsopleiding, waardoor hun zelfvertrouwen opnieuw aansterkt.

De commissie polst vervolgens naar de toekomstambities van de opleiding op vlak van aantal afstudeerrichtingen. De opleiding geeft aan alle afstudeerrichtingen te willen behouden, ondanks de beperkte interesse van bepaalde keuzes. Volgens de opleiding is de belasting van meer afstudeerrichtingen op de praktische onderwijsorganisatie minimaal, aangezien de lessen op de hogeschool gezamenlijk verlopen maar de differentiatie zich enkel uit in het werkplekleren. De studenten beamen dat ze in het eerste opleidingsjaar een breed overzicht krijgen van alle mogelijkheden binnen de sector en ervaren dat als een sterk punt. In het eerste semester van de eerste fase is het via job shadowing binnen werkplekleren, wat de gesprekspartners als 'kijkstage' benoemen, de bedoeling dat ze een profiel beter leren kennen binnen het domein van de afstudeerrichting die ze hebben gekozen. Zo leren ze ook de omgeving van een mogelijke werkplek al goed kennen en wanneer hen dit aanstaat, kan werkplekleren 3 en 4 daar worden uitgevoerd. Tevens wordt de gemaakte keuze van een student goed opgevolgd door het docententeam. De commissie peilt nog in welke mate er voldoende werkplekken zijn voor elke afstudeerrichting. Volgens de opleiding stelt zich geen probleem voor het vinden van een geschikte werkplek in de nabije omgeving door het ondertussen sterk uitgebouwde netwerk met het werkveld.

De commissie zet het gesprek verder op welke manier de opleiding de actuele relevantie van elke afstudeerrichting kan waarborgen. De opleiding verduidelijkt dat jaarlijks minstens één leerlijn wordt geëvalueerd door het docententeam, wat wordt afgestemd met het werkveld. Daarnaast is de opleiding ervan overtuigd dat eventuele hiaten in de opleiding snel gesignaleerd zouden worden door de werkplekmentoren, die regelmatig contact hebben met de werkplekbegeleiders. Bovendien nemen de docenten deel aan diverse professionaliserings-activiteiten die worden georganiseerd door sectorverenigingen, waarbij relevante trends en mogelijke noden aan actualisering van de opleiding gecapteerd worden.

De commissie vraagt vervolgens naar de gebruikte werkvormen binnen de opleiding. De docenten kiezen om met cases aan de slag te gaan en laten ook via een game studenten

proeven van alle aspecten van de volledige logistieke keten. Tevens worden de bedrijfsbezoeken ingezet om de studenten praktijkgericht aan het werk te zetten. In het verleden dienden de graduaatsstudenten een soort rapport op te maken over het bezoek, maar de opleiding merkte dat een dergelijke opdracht minder aansluit bij het profiel van de graduaatsstudent. Nu wil de opleiding de student een beter inzicht geven in het belang van efficiëntie bedrijfsprocessen op het logistieke proces, en dienen ze dergelijke procesflow uit te tekenen als opdracht wat volgens de opleiding bijdraagt aan het zelfregulerend leren van de student. De studenten beamen dat het maken van mindmaps hen aanzet om bewust bezig te zijn met de materie en een dergelijke praktijkgerichte aanpak hen goed vooruit helpt in hun groei tot beroepsprofessional. Bedrijfsbezoeken worden zoveel mogelijk ingepland voor de beide opleidingstrajecten gezamenlijk.

De commissie vraagt zich af op welke manier de opleiding erin slaagt om maatwerk aan te bieden voor alle afstudeerrichtingen. De opleiding stelt maatwerk te kunnen leveren voor elke afstudeerrichting door gericht in te zetten op de werkplekscan waar de leerdoelen voor elke functie helder worden vastgelegd. De DLR zijn concreet omschreven in beroepstaken, zodat de werkplekmentor een goed inzicht heeft in de verwachtingen naar begeleiding en beoordeling tijdens het werkplekleren. Dit is specifiek vastgelegd per afstudeerrichting. Het maatwerk per afstudeerrichting situeert zich dus op vlak van het werkplekleren op een werkplek, en niet tijdens de opleidingsonderdelen op de hogeschool.

Aan het einde van deze dialoog peilt de commissie nog naar de aanpak van de kwaliteitsborging. Dit wordt volgens de opleiding gerealiseerd door de onderwijsspiegel en het beleidskompas. Jaarlijks vindt er een gesprek plaats tussen de directeur onderwijs met de unit manager en de opleidingsmanager, die de toekomstplannen moeten presenteren. Daarnaast wordt nagegaan of er met andere opleidingen kruisbestuiving mogelijk is om de opleiding te verbeteren en actiepunten gezamenlijk op te nemen. De leidinggevenden van de opleidingen stemmen minstens vier keer per jaar af rond bepaalde onderwerpen. De adviesraad komt minstens één keer per jaar samen en op basis van specifieke actiepunten kunnen er ook werkveldpartners geselecteerd worden om in werkgroepen aan de slag te gaan.

Na dit eerste gesprek is het voor de commissie verhelderend dat er geen differentiatie binnen de afstudeerrichtingen gebeurt op vlak van het onderwijsprogramma op de hogeschool, maar dat het onderscheid wordt gemaakt door middel van het werkplekleren. Deze aanpak kwam onvoldoende naar voren uit het zelfevaluatie rapport en de commissie vindt het opmerkelijk dat de opleiding de verantwoordelijkheid voor het leren van een bepaalde specialisatie quasi volledig in handen van het werkveld legt. De commissie vindt het na dit eerste gesprek nog onvoldoende duidelijk hoe het werkplekleren concreet wordt georganiseerd en opgevolgd. Daarbij is de commissie bezorgd dat de opleiding het werkplekleren geslaagd vindt wanneer de student autonoom de taken van de werkplekmentor overneemt, waarbij deze mentor zelfs bij voorkeur niet meer aanwezig is tijdens de afrondende periode van het werkplekleren. Verder begrijpt de commissie niet goed waarom de opleiding tijdens het gesprek aangeeft dat ze het werkplekleren wil uitbreiden naar de aanverwante bacheloropleiding. Voorts is het de commissie nog steeds onduidelijk op welke manier een student wordt aangemoedigd of ontmoedigd bij de keuze van afstudeerrichting. De opleiding gaf bijvoorbeeld aan dat er slechts één geïnteresseerde is voor luchtvracht, maar de commissie stelt zich de vraag of de opleiding dergelijke keuze dan gaat stimuleren of juist niet. De commissie vindt het alvast een sterk punt van de opleiding om het logistieke ketendenken centraal te stellen. Tijdens de volgende dialoog wil de commissie een scherper beeld krijgen van het werkplekleren en het inschalen van het eindniveau.

2.3.2 Dialoog over werkplekleren, de praktijkgerichtheid en de beoordeling van het eindniveau

De commissie begint dit gesprek met vragen over de concrete organisatie van het werkplekleren tijdens de opleiding. De studenten leggen uit dat het werkplekleren begint met kijkstages, waar ze zelf geen handelingen uitvoeren maar een overzicht krijgen van de verschillende mogelijke werkomgevingen om zo hun afstudeerrichting vanaf het tweede

semester te kunnen kiezen. De intensiteit van het werkplekleren bouwt op gedurende de opleiding. Bij aanvang gaat het om enkele dagen in een semester, wat in het laatste semester van de opleiding oploopt tot 50 dagen. De studenten bevestigen de informatie uit het eerste gesprek, namelijk dat het de betrachting is om bij de laatste fase van het werkplekleren de werkplekmentor gedurende de laatste twee weken van het werkplekleren te vervangen tijdens diens verlofperiode.

De commissie is benieuwd of de opleiding een bedrijfsbezoek voorziet binnen de context van elke afstudeerrichting. De opleiding verduidelijkt dat dit niet altijd het geval is, maar dat er naast bedrijfsbezoeken ook gastsprekers op de school uitgenodigd worden om zo te zorgen dat de beroepscontext van elke afstudeerrichting zeker aan bod komt. Verder geeft de opleiding aan in te zetten op bedrijfsbezoeken waar meerdere beroepsrollen te zien zijn. Zo zullen ook studenten, die nog twijfelen bij het maken van hun keuze van afstudeerrichting, aangespoord worden om bij een bedrijf op bezoek te gaan waar ze in gesprek kunnen gaan met de verschillende beroepsprofielen.

Vervolgens gaat de commissie dieper in op het aspect van job shadowing, en hoe de opleiding dit beschouwt als werkplekleren. De studenten verduidelijken dat ze tijdens dergelijke observeerstage opdrachten krijgen, die ze moeten voorstellen aan de klasgenoten. Ze moeten toelichten wat het bedrijf doet, hoe de verschillende afdelingen samenwerken en daarvoor een procesflow uittekenen. De meeste studenten voeren het werkplekleren bij hetzelfde bedrijf uit, maar ze zijn vrij om te werkplekleren bij meerdere bedrijven. De opleiding voegt toe dat een student, die een erg kleine onderneming als werkplek kiest, wordt geadviseerd om nog een ander bedrijf te selecteren zodat alle leerdoelen behaald kunnen worden. Tijdens het werkplekleren krijgt elke student een werkplekbegeleider van de hogeschool toegewezen, die minstens tweemaal fysiek langskomt op de werkplek (bij aanvang en aan het einde) en tussentijds een online gesprek plant. De student dient regelmatig het logboek op te laden, waarop snel feedback wordt gegeven door de werkplekbegeleider. De werkplekbegeleider heeft niet altijd een specifieke achtergrond in de sector maar kan ook een docent communicatie zijn. Echter, wanneer de student bepaalde inhoudelijke vragen heeft, kan de docent communicatie snel terugkoppelen met de collega's die wel expert zijn binnen het domein van logistiek en transport.

Vervolgens wil de commissie meer weten op welke manier het werkplekleren vervroegd kan afgerond worden. De opleiding verduidelijkt dat de tijdsduur van werkplekleren 3 en 4, met een equivalent van 70 dagen, niet cruciaal is maar dat de focus ligt op het behalen van de leerdoelen. Wanneer iemand sneller de leerdoelen kan behalen, dan kan het werkplekleren vervroegd afgerond worden. De opleiding geeft wel toe dat deze situatie zich eigenlijk nog nooit heeft voorgedaan bij studenten van het voltijds traject. Voor wat betreft het deeltijds traject zijn er wel studenten die al werken op een bepaalde werkplek in het domein van transport en logistiek, en daar is zoiets dan wel mogelijk. Wanneer dit zich voordoet, dan zal de opleiding extra kritisch de beoordeling van de werkplekmentor nagaan of alle leerdoelen voldoende behaald zijn en degelijk onderbouwd zijn met de stavingsstukken. Werkstudenten mogen het werkplekleren uitvoeren in het eigen bedrijf, maar de opleiding zal adviseren dit op een andere afdeling uit te voeren zodat ze niet in de vertrouwde omgeving met de eigen collega's werkplekleren.

Het eindoordeel, of een student de beoogde leerdoelen heeft bereikt, wordt altijd gemaakt door een jury, bestaande uit docenten van de opleiding en alle werkplekbegeleiders. Het werkveld wordt uitgenodigd voor de jurymomenten maar maakt geen deel uit van de beoordeling. De werkplekbegeleider toetst tijdens het afsluitend driehoeksgesprek met student en werkplekmentor of alle leerdoelen afdoende behaald zijn. Indien dat niet het geval zou zijn, dan krijgt de student de feedback om toch nog op bepaalde punten te werken. Zo wil de opleiding ervoor zorgen dat elke student goed voorbereid is op het jurymoment en kan aantonen te voldoen aan de vereisten van de beginnend beroepsbeoefenaar. Voor de beoordeling door de werkplekmentor moet de student eerst een zelfevaluatie invullen, waar tijdens het driehoeksgesprek dieper wordt op ingegaan om zo tot een consensus te komen.

De ervaring leert ondertussen dat studenten zich eerder onderschatten, en dat punt dan verhoogd wordt door de werkplekmentor en -begeleider. Het oordeel wordt uitgevoerd aan de hand van rubrics, waaruit de score van het eindoordeel in de vorm van een punt wordt gegeven.

Het eindoordeel wordt aldus gevormd door een combinatie van evaluaties van de werkplekmentor, de werkplekbegeleider en de jury.

Voor studenten die werkplekleren uitvoeren in het buitenland kan een aangepast rooster worden voorzien, waarbij ze drie maanden aaneensluitend werkplekleren 3 en 4 kunnen combineren, en waarvoor de begeleiding vanuit de onderwijsinstelling online verloopt. Eigenlijk heeft elke student de flexibiliteit om het werkplekleren in overleg met de werkplek (en indien relevant met de eigen werkgever) in te plannen, ook tijdens reguliere vakantieperiodes, zolang de tijdsduur van 70 dagen voor werkplekleren 3 en 4 wordt gerespecteerd. Tevens biedt die aanpak volgens de opleiding voldoende ruimte om een geschikte werkplek te vinden.

De werkveldpartners voegen toe dat ze studenten, die goed vooruitgang boeken tijdens het werkplekleren, extra uitdagingen geven om zich verder te ontplooien en het werkplekleren niet stopt wanneer ze de beoogde leerresultaten bereikt hebben. Ze investeren graag tijd in de begeleiding tijdens het werkplekleren, omdat dit bijdraagt aan degelijk geschoolde werkrachten voor de sector. Daarnaast geeft het werkveld aan dat ze binnen hun organisatie bewust omgaan met wie ze de rol geven van werkplekmentor en het belangrijk vinden voldoende aandacht te besteden dat hun team zich schaaft achter het werkplekleren en het begeleiden van de student op de werkvloer. De opleiding voegt toe dat ook in de werkplekscan specifiek wordt gepolst naar de bereidheid van het team om samen te werken in het kader van werkplekleren. Er is ook opleiding voorzien voor de werkplekmentoren en bij vragen of problemen weet het werkveld dat ze altijd terecht kunnen bij de werkplekcoördinator. De opleiding geeft wel aan dat het tijd is om deze opleiding nog eens opnieuw te organiseren, aangezien het ondertussen al 2 à 3 jaar geleden is dat die heeft plaatsgevonden. Tot slot is de opleiding trots dat ze ondertussen een sterk netwerk met werkveldpartners heeft uitgebouwd waardoor ze snel kwalitatieve werkplekken kunnen vinden, zelfs als een student bijvoorbeeld last-minute moet wijzigen. Jaarlijks wordt elke werkplek grondig geëvalueerd, waardoor er volgens de opleiding ondertussen een goed zicht is op de kwaliteit van de werkplekken.

Het gesprek zet zich verder over de opzet en de beoordeling van het Kaizen project. De student verduidelijkt dat dit een beperkt 'verbeterprojectje' betreft op de werkplek. Het is de bedoeling om een operatie of proces van de werkplek efficiënter of kwalitatiever te laten verlopen. De studenten reiken enkele voorbeelden aan zoals het maken van een handleiding voor de opstart van een nieuwe student werkplekleren, het moderniseren van het verwerken van dossiers en het verminderen van het aantal uit te voeren handelingen in een transportbeheersysteem. Tijdens het tweede opleidingsjaar moet elke student een eerste presentatie aan de jury geven na werkplekleren 3, waarbij een voorstel voor het onderwerp van een Kaizen project moet gegeven worden. Dit voorstel is voorafgaandelijk afgestemd met de werkplekmentor. De commissie vraagt waarom het Kaizen project in drie talen moet gepresenteerd worden en wie de taalvaardigheid beoordeelt. De opleiding verduidelijkt dat de focus ligt op de durf om te spreken en niet zozeer op de taalkundige correctheid. Dit is zeker geen nieuw gegeven voor de studenten. Al van bij de start van de opleiding stimuleert de opleiding het durven gebruiken van andere talen en ze ervaren dat dit aan het einde van de opleiding eigenlijk geen drempel meer vormt. Het opleidingsonderdeel internationale communicatie komt doorheen de volledige opleiding aan bod en daagt studenten uit te durven spreken in meerdere talen binnen een context van logistiek en transport.

Aan het einde van deze dialoog wil de commissie beter begrijpen op welke manier vrijstellingen worden toegekend en wanneer studenten andere uitdagingen worden aangeboden. De opleiding verduidelijkt dat bijvoorbeeld voor Engels wordt gestart met het afnemen van een taaltest, waarbij het niveau B2 dient behaald te worden. Bij het behalen van

dit niveau krijgt de student de optie om een internationaal project (IP) uit te voeren. De beoordeling van dergelijke project telt dan als het resultaat voor het opleidingsonderdeel. Maar de opleiding vult nog aan dat elke student dat eigenlijk mag volgen, zonder dat er effectief punten moeten aan gekoppeld zijn. Ze willen internationalisering nog meer aanmoedigen, maar stellen vast dat dit niet evident is bij dergelijk kortlopende graduaatsopleiding. De studenten uit het gesprekspanel gaven echter geen blijk bekend te zijn met de mogelijkheden van zulk een IP als alternatief voor het taalvak.

Samengevat vindt de commissie dat ook dit gesprek onvoldoende duidelijkheid biedt naar de consistente invulling van het werkplekleren voor alle studenten. De commissie vindt het moeilijk te begrijpen dat een student zelfstandig kan beslissen om het werkplekleren vervroegd af te ronden, en kan uit dit gesprek niet afleiden dat de praktische organisatie van de opleiding daar op voorzien is aangezien de jurymomenten vast ingeroosterd zijn aan het einde van elk semester. De commissie maakt zich de bedenking hoe de opleiding dan voldoende vroeg kan anticiperen of de student de beoogde competenties heeft bereikt. Het lijkt erop dat de opleiding hier nog geen formele procedure voor heeft omdat dit zich nog niet heeft voorgedaan. Tevens stelt de opleiding dat werkplekleren 3 parallel loopt aan de theoretische onderdelen om een goede wisselwerking te bekomen. Maar toch is het mogelijk om werkplekleren flexibel anders in te vullen (bijvoorbeeld bij vertraging of werkplekleren in het buitenland) waardoor de commissie zich afvraagt op welke manier de graduele opbouw tussen theorie en praktijk dan gegarandeerd blijft. De commissie vindt wel dat er een goede uitwisseling lijkt te bestaan tussen het werkveld en de opleiding en dat er voldoende afstemming is met de werkplekmentoren om het werkplekleren degelijk op te volgen. Ook deze dialoog bracht de commissie onvoldoende verheldering wat de concrete instroom is voor elke afstudeerrichting en op welke manier de opleiding studenten wegwijs maakt in de keuze van afstudeerrichting. De commissie merkte verder op dat de studenten en docenten nogal aarzelend en soms heel erg beperkte antwoorden geven op de gestelde vragen.

2.3.3 Rondgang

Het locatiebezoek wordt na de interne bespreking en lunch verdergezet met eerst een rondgang met een demonstratie van een aantal praktijkgerichte opdrachten. De opleidingsmanager toont dat lokalen hybride zijn uitgerust zodat werkstudenten de keuze hebben om de lessen fysiek of online te volgen. Vervolgens wordt een simulatie-oefening getoond: daarbij is een magazijn nagebootst, waarbij studenten vertrouwd geraken met de werking van het magazijn alvorens ze een bedrijfsbezoek uitvoeren. De opleiding maakt studenten zo bekend met de terminologie van inrichting en apparatuur in een magazijn, alsook met de verschillende types goederen en het belang daarvan. Tevens leren ze inzicht krijgen in het belang van het analyseren van de vrachtbrief en de flow van goederen- en informatiestroom. De opleiding beschikt ook over een demo magazijn waar de studenten bepaalde rollenspelen kunnen oefenen. Verder wordt het spel TopShoe getoond waar studenten in een soort competitie een supply chain game spelen. In dat spel leren ze omgaan met stress en krijgen ze inzicht in de verschillende kosten die gepaard gaan met voorraadbeheer. Ze leren in dit spel in team samenwerken, omdat ze het spel in groep tegen elkaar moeten spelen. De begeleiders leren op die manier snel de talenten en de competenties van de studenten goed kennen, wat helpt bij de ondersteuning in het maken van de keuze van afstudeerrichting en het zoeken van een passende werkplek.

2.3.4 Dialoog over de begeleiding en toetsing, internationalisatie, medewerkers en kwaliteitsborging

De commissie begint de dialoog met vragen over gelijkenissen en verschillen in de begeleiding en beoordeling voor de verschillende trajecten en afstudeerrichtingen. In het gesprekspanel is een docent aanwezig die lesgeeft in zowel het voltijds als het deeltijds traject. Hij geeft aan dat dezelfde leerstof wordt gedoceerd en de toetsing op dezelfde manier verloopt. Daarbij peilt de commissie naar de evolutie van de drop-out cijfers en welke acties er worden ondernomen om dit tegen te gaan. Om drop-out tegen te gaan probeert de opleiding van bij aanvang van de opleiding zoveel mogelijk bijzondere noden te detecteren en waar nodig door te verwijzen naar de bevoegde instanties. Volgens de studenten uit het panel haken

klasgenoten af omdat ze onvoldoende wisten wat ze wilden doen. Wie bewust de keuze heeft gemaakt en al enigszins vertrouwd is met de sector, blijft volgens de studenten uit het panel aan boord. Voor studenten met speciale zorgnoden kan een aangepast programma met langere studietijd opgesteld worden om studie-uitval te voorkomen.

De commissie heeft op basis van het zelfevaluatie rapport vastgesteld dat er veel verschillende begeleiders zijn en vraagt zich af of het voor studenten voldoende duidelijk is bij wie ze terecht kunnen. De studenten vinden dat ze bij elke docent terecht kunnen. Ze geven mee dat de docenten veel praktijkervaring bezitten en de lessen verrijken met actuele praktijkvoorbeelden. Tevens word je als student aangespoord om actief te zijn tijdens de les en je mening naar voren te brengen. Daarnaast zijn er vanuit de hogeschool ook aanspreekpunten voor specifieke problemen zoals financiële noden. Ze geven nog aan dat er ondersteuning is bij het internationaal werkplekleren met de mogelijkheid tot een beurs (financiële tegemoetkoming).

Daarbij is de commissie benieuwd op welke manier de opleiding studenten voldoende attent maakt dat het latere beroep een stressvolle job kan zijn door onder andere de vele planningswijzigingen. Tijdens de professionele ontwikkeling wordt hier expliciet aandacht aan besteed en er worden rollenspelen gespeeld om dergelijke situaties te simuleren. Door deze rollenspelen krijgen de docenten goed inzicht in de stressbestendigheid van de student. Deze kennis wordt meegenomen bij het verstrekken van advies welke afstudeerrichtingen geschikt zijn. Zo verneemt de commissie van een student uit het panel dat ze wegvervoer zeker niet zal kiezen, aangezien deze functie teveel stress voor deze student met zich meebrengt.

De commissie polst vervolgens naar de ondersteuning door de inclusiecoördinator, en in welke mate deze betrokken is bij het tegengaan van uitval. De inclusiecoördinator verduidelijkt dat de instelling elke student gelijke kansen wil geven, zoals bijvoorbeeld tolkuren voor een slechthorende student. De faciliteiten worden met elke student individueel afgesproken en worden gedeeld met de docenten. Studenten worden bekend gemaakt met dit aanbod door de infosessies, en docenten weten wanneer ze moeten doorverwijzen. Tevens komt de inclusiecoördinator ook in elke klas, zodat elke student op de hoogte is van het aanbod en weet waar deze terecht kan voor faciliteiten. De aanwezige docenten lijken niet op de hoogte te zijn van de hoge drop-out ratio van deze opleiding en halen geen specifieke acties aan om dit tegen te gaan.

Omtrent de professionalisering van de docenten verneemt de commissie dat er meerdere initiatieven bestaan: er is een jaarlijks congres vanuit de hogeschool, het intranet biedt een aanbod van trainingen aan, op het niveau van de unit zijn er drie keer per jaar opleidingsdagen waar docenten kennis en ervaringen delen via plenaire werkdagen, er zijn opleidingen van de netwerkverenigingen, enz. Zo'n plenaire werkdag vormt de basis voor het uitwerken van het actieplan in het kader van kwaliteitsborging. De leerlijnen worden ook gereviseerd door de betrokken docenten. De commissie is benieuwd hoeveel docenten er eigenlijk nog beroepsactief in het werkveld zijn, maar de docenten uit het gesprekspanel kunnen hier niet op antwoorden en verwijzen hiervoor naar de opleidingsvertegenwoordigers.

Verder zijn de kenteams van de bachelor- en graduaatsopleidingen samengevoegd om uitwisseling tussen docenten te stimuleren en zo dezelfde evoluties en trends op te volgen en desgevallend te incorporeren. De commissie gaat verder in op het onderscheid dat de opleiding maakt tussen de bachelor in het supply chain management en het graduaat in het transport en de logistiek. De opleiding antwoordt dat het niveau voor de graduaatsopleiding is afgestemd met het werkveld, en daaruit de beroepstaken zijn gedefinieerd. De beroepstaken worden regelmatig geëvalueerd om te waarborgen dat de inhoud voldoende relevant en actueel blijft. Maar ook de onderwijsondersteuners zijn betrokken om het onderscheid tussen beide niveaus te bewaken. De opleiding geeft toe dat dit onderscheid voor het werkveld niet evident is, aangezien de graduaatsopleiding nog niet zo lang bestaat en het werkveld nog moeite heeft met het maken van dit onderscheid.

De commissie peilt als afsluiter van deze dialoog opnieuw naar de finaliteit van de opleiding en verneemt dat de hoofddoelstelling is dat studenten na afstuderen de arbeidsmarkt betreden. Het blijkt zelfs dat ongeveer 80% van de studenten een job aanneemt op de werkplek. Er is geen focus op doorstroom naar de bacheloropleiding, maar voor studenten die dat wensen is een aansluitend vervoltraject uitgewerkt.

Na dit gesprek stelt de commissie vast dat de opleiding veel aandacht heeft voor de zorg voor de student. De student staat duidelijk centraal in de opleiding. De commissie vindt de flexibiliteit dat de opleiding binnen het opleidingsprogramma wil aanbieden een sterk punt. Met de huidige studentenaantallen lijkt dit ook haalbaar. De commissie staat ook positief ten aanzien van het nieuwe leerwegen in het onderwijs, maar het is belangrijk dat dergelijke keuzes en beslissingen gegrond worden genomen en navolgbaar zijn, zeker in het kader van continuïteit en kwaliteitsborging.

De onderwijswerkvorm om studenten via een simulatie al vroeg in de opleiding vertrouwd te maken met alle aspecten van het magazijnbeheer is een sterk punt. Maar aangezien dit uniform voor alle studenten wordt georganiseerd, ongeacht de gekozen afstudeerrichting, maakt de commissie zich wel de bedenking of de andere afstudeerrichtingen hierdoor niet onderbelicht worden. Daarnaast is de commissie bezorgd dat er inconsistentie is in de antwoorden aangaande de drop-out cijfers en er hier geen actiepunten formeel voor opgelijst zijn noch bekend zijn bij de gesprekspartners. Zo lijkt de samenhang in de begeleiding en de aansturing van de opleiding te ontbreken. Tevens had de opleiding aangegeven om meer informatie te verstrekken tijdens het locatiebezoek over deze drop-out cijfers, wat niet gebeurd is. Het lijkt erop voor de commissie dat er op het niveau van hoger management inzicht is in de cijfers, maar dat dit niet doorleefd is bij alle stakeholders van de opleiding.

Algemeen vindt de commissie dat dit gesprek redelijk stroef is verlopen, en meent dat dit te wijten is aan bepaalde discrepanties die er zijn tussen de inhoud in het zelfevaluatie rapport en de bijhorende bijlagen met de werkelijkheid. De commissie heeft de indruk dat de gesprekspartners onvoldoende op de hoogte zijn van bepaalde inhoud zoals de (hoge) drop-out cijfers, de aanpak van aangepaste trajecten, het toekomstperspectief, de achtergrond van andere docenten, enz. Na de verschillende dialogen heeft de commissie nog steeds bezorgdheden die zich voornamelijk situeren op het vlak van het (voldoende objectief) doorvoeren van aangepaste trajecten, het adequaat differentiëren tussen het niveau 5 en 6 en de omvang en aanpak van de aangeboden afstudeerrichtingen.

2.3.5 Gesprek met studenten

De commissie start het gesprek om meer inzicht te krijgen in de keuzes die studenten hebben gemaakt naar afstudeerrichting en de sturing die ze daarbij hebben gekregen. In het gesprekspanel zijn er drie studenten wegvervoer, vier studenten magazijnbeheer en één student douanedeclarant. Zij hebben hun keuze gemaakt op basis van nabijheid van een werkplek en hun interesseveld. Ze kennen zelf geen studenten die één van de drie andere afstudeerrichtingen volgen. Ze denken dat dit te wijten is doordat deze afstudeerrichtingen minder belicht worden, specifiek zijn en er wellicht een grotere afstand te overbruggen is naar een geschikte werkplek. Werkplekleden in het domein van magazijnbeheer en wegvervoer is volgens hen mogelijk op vele locaties in de nabije omgeving. De studenten ervaren tijdens hun opleiding geen verschil in aanpak naar gekozen afstudeerrichting en voelen zich goed ondersteund door de opleiding.

De commissie grijpt ook dit gesprek opnieuw aan om duidelijkheid te verkrijgen over de concrete instroom. De studenten van het dagtraject halen aan dat de klasgrootte uit een 25-tal studenten bestaat, waarvan 10 graduaatsstudenten. In het eerste opleidingsjaar volgen de studenten grotendeels samen les met de bachelorstudenten. De studenten geven daarbij aan dat dit een proefproject is, en dit voor het eerst zo georganiseerd wordt. De commissie polst naar de verschillen in aanpak tussen beide opleidingen. De studenten geven aan dat de lessen gelijk zijn voor wat betreft de logistieke opleidingsonderdelen en de toetsing ook gelijklopend is opgezet. Enkel krijgen de bachelorstudenten een drietal uitbreidingsvragen, die de

graduaatsstudenten ook mogen beantwoorden maar zij zijn daartoe niet verplicht. Wanneer ze beslissen de extra vragen in te vullen, dan zal de docent dit evalueren en krijgen ze feedback of ze een hoger niveau zouden aan kunnen. Voor wat betreft de taalvakken verlopen de lessen wel afzonderlijk. De studenten van het deeltijds traject volgen bepaalde lessen samen met een andere graduaatsopleiding (marketing- en communicatiesupport) en hebben minder goed zicht op de klasgrootte. Deze informatie is nieuw voor de commissie, en hierover is geen informatie verstrekt in het zelfevaluatie-rapport noch tijdens de eerdere gesprekken.

Hierna gaat de commissie verder over de opzet van het Kaizen project. De studenten bevestigen wat eerder is aangegeven: het betreft een beperkt verbeterproject waarbij de durf om te spreken in meerdere talen wordt beoordeeld. Ze vinden het presenteren in meerdere talen een meerwaarde voor hun professionele ontwikkeling, maar weten niet hoe de beoordeling precies werkt en in welke mate correct taalgebruik daarin doorweegt. Ze kennen wel de samenstelling en de bevoegdheid van de jury. Deze jury bestaat uit taaldocenten, docenten logistieke vakken en het werkveld, waarbij het werkveld geen oordeel velt.

Vervolgens polst de commissie naar de mogelijkheid tot het volgen van een aangepast traject, zoals het internationaal project, bij het beschikken over voldoende competenties voor Engels. De studenten uit het gesprekspanel zijn hier niet van op de hoogte. Enkel één student van het deeltijds traject heeft hier notie van maar vond dit niet haalbaar vanwege de combinatie met werk, werkplekleren en het gezin. Daardoor verkoos hij het reguliere examen af te leggen.

Over het engagement van de docenten zijn de studenten unaniem positief. Ze ervaren veel ondersteuning tijdens het werkplekleren en menen dat de docenten over meer dan voldoende praktijkervaring beschikken. Ze hebben thans zeven docenten en vermoeden dat ongeveer de helft ook nog actief is in het werkveld. De docenten maken graag extra tijd vrij wanneer er nood is aan bijkomende uitleg. Zo wordt het voorbeeld aangehaald van Excel, waar extra bijlessen zijn ingelast. Dat was nodig omdat de lessen samen gegeven worden met de bachelorstudenten en het te snel vooruit gaat, waarbij ze het moeilijk vinden om in die klasgroep vragen te stellen.

Vervolgens peilt de commissie naar de actieve betrokkenheid van de studenten bij de kwaliteitsborging. De studenten verduidelijken dat regelmatig wordt gevraagd naar zaken die voor verbetering vatbaar zijn. De planning is bijvoorbeeld al aangepast en bij opdrachten wordt gepeild naar de haalbaarheid. De studenten vinden dat ze bij aanvang van elk opleidingsonderdeel helder geïnformeerd worden over de doelstellingen en de beoordelingswijze. Deze informatie is terug te vinden in de studiewijzer. Feedback wordt zowel online gevraagd en wordt nadien teruggekoppeld in de klasgroep, waarbij ze de prioriteiten mogen aangeven. Een concreet voorbeeld van een aanpassing na hun feedback is bijvoorbeeld Excel, wat veel te snel verliep door de gezamenlijke les met de bachelorstudenten, waarvoor op hun vraag extra lessen zijn ingepland met herhaling van de oefeningen. Voor wat betreft het werkplekleren vinden de studenten de opbouw en de begeleiding goed georganiseerd. Bij professionele vaardigheden leren ze meer inzicht krijgen in de eigen zwaktes en sterktes, wat helpt bij de keuze van werkplek. Zo is het volgens hen bijvoorbeeld beter om niet als dispatcher wegvervoer aan de slag te gaan, als je weet dat je onvoldoende stressbestendig bent.

Aan het einde van de dialoog vraagt de commissie aan elke student naar een prioritair actiepunt om de kwaliteit van de opleiding te verbeteren. Er komen hierbij uiteenlopende zaken aan bod. De logistieke onderdelen zouden nog beter kunnen toegespitst worden. Als voorbeeld wordt wegvervoer aangehaald, waardoor ze merken dat specifieke thema's die op de werkvloer courant zijn onvoldoende worden aangereikt tijdens de opleiding. Daarbij aanvullend zou een overzicht van de verschillende transportprogramma's een meerwaarde zijn. Ook vinden ze het belangrijk om meer zicht krijgen op de diverse functies binnen de sector van logistiek en transport. Dit zou binnen de eerste fase van het werkplekleren meer aandacht mogen krijgen. Bedrijfsbezoeken zijn nogal beperkt en erg gericht op bepaalde

afstudeerrichtingen. Een voorgestelde oplossing is om een eerstejaarsstudent een dag mee te laten lopen met een tweedejaarsstudent. Door die aanpak moet de werkplek geen extra tijd vrijmaken want ze geven aan dat het moeilijk is een geschikt bedrijf te vinden dat effectief studenten wil ontvangen. Door deze oplossing zijn ze al zeker dat de werkplek bereid is studenten te begeleiden in het kader van werkplekleren. Een ander aangekaart verbeterpunt betreft de late communicatie van de planning van het werkplekleren (de organisatie van de bedrijfsbezoeken), waardoor het niet evident is om zich tijdig te organiseren om die werkplek te bereiken. De studenten geven verder aan dat ze de gezamenlijke lessen met de bachelorstudenten als minder aangenaam ervaren. Ze hebben het gevoel dat de lessen te snel gaan, en ze voelen zich geremd om vragen te stellen.

Na dit gesprek reageert de commissie ontzet dat bepaalde zaken aan het licht zijn gekomen, die tijdens het locatiebezoek niet ter sprake zijn gekomen noch terug te vinden zijn in de aangeleverde informatie. Zo lijkt het erop dat bepaalde afstudeerrichtingen geen enkele student hebben. Hierdoor kan de commissie de kwaliteit van alle zes de afstudeerrichtingen van het graduaat in het transport en de logistiek niet beoordelen. Tevens vindt de commissie het opmerkelijk dat ze via de studenten moeten vernemen dat het grootste deel van het eerste jaar van de opleiding gezamenlijk verloopt met de bachelorstudenten. Bovendien blijkt dat de studenten helemaal niet tevreden zijn met deze werkwijze. Voor de commissie is het ook merkwaardig dat de toetsing vrijwel gelijk is, op de drie extra vragen voor de bachelorstudenten na, waarbij de graduaatsstudenten de vrije keuze hebben deze extra vragen ook in te vullen. Wanneer ze deze vragen beantwoorden, dan zal de opleiding die beoordelen en feedback geven of ze het niveau 6 beheersen.

Doordat deze informatie pas in het laatste gesprek naar boven komt, heeft de commissie hier niet kunnen op anticiperen in haar vraagstellingen. De commissie heeft geen bezwaar tegen dergelijke aanpak, maar dat moet onderbouwd en transparant zijn. De gemaakte keuzes, de visie, de aanpak, de toetsing, de afstemming met interne en externe stakeholders, de evaluatie voor het nieuw onderwijsconcept zijn erg onduidelijk. Daarbij aansluitend stelt de commissie zich vragen bij de gegeven antwoorden uit eerdere dialogen. Zo is tijdens een eerder gesprek aan bod gekomen dat het voltijds en deeltijds traject op dezelfde manier georganiseerd wordt, nu blijkt dat dit niet het geval is. Hetzelfde geldt voor de finaliteit van de opleiding, die gericht is op de arbeidsmarkt, terwijl nu blijkt dat studenten getest worden of ze het bachelorniveau aan kunnen. Tot slot is het de commissie opgevallen dat de studenten tijdens deze dialoog veel opener en vrijer antwoorden gaven, dit in tegenstelling tot de eerdere dialogen. De commissie krijgt een slecht gevoel na dit gesprek, alsof er bewust informatie is achtergehouden waaronder de instroom van de afstudeerrichtingen en de nieuwe onderwijsaanpak met bachelorstudenten voor het voltijds dagonderwijs.

2.3.6 Vrij gesprek met opleidingsmanagement

Aangezien er nog zoveel onduidelijkheden zijn, en de commissie eigenlijk over onvoldoende tastbare informatie beschikt om een gegrond oordeel te vormen, wordt het vrij gesprek aangegrepen om in dialoog te gaan met het opleidingsmanagement. De commissie start dit vrij gesprek openlijk met het uitspreken van haar bevindingen tijdens de laatste dialoog. Studenten hebben namelijk geuit dat ze de opleiding grotendeels samen volgen met bachelorstudenten, waar dit niet in het zelfevaluatie-rapport noch in de eerdere gesprekken aan bod is gekomen. De commissie vraagt zich af waarom dit onder de radar is gebleven. Dit gegeven werpt ook een ander licht op de antwoorden die ze eerder gekregen hebben op bepaalde vragen.

De opleiding licht toe dat het onderwijsprogramma van de graduaatsopleiding ongewijzigd is gebleven, maar dat het programma van de aanverwante bacheloropleiding is gewijzigd. Waar voorheen de unit bachelors afzonderlijk was, is die recent ingekanteld. Traditioneel wordt bij een bachelor met klassieke, algemene bedrijfsmanagement opleidingsonderdelen gestart, maar in samenspraak met het werkveld is dit aangepast en begint de bacheloropleiding nu met logistieke vakken. De opleiding is ervan overtuigd dat de algemene vakken beter begrepen worden als de student reeds voldoende notie heeft van de werking van een bedrijf.

De differentiatie tussen beide opleidingen wordt weergegeven in de ECTS-fiches, waar de opleiding benadrukt dat er voor de graduaatsstudent geen wijzigingen zijn doorgevoerd. Aangaande de differentiatie tijdens de les, legt de opleiding dit uit aan de hand van een voorbeeld met de incoterms: de graduaatsstudent moet weten waar de betreffende incoterm voor staat, terwijl de bachelorstudent een incoterm moet kunnen voorstellen bij een casus van een bepaald type levering. Zo wordt de hogere complexiteit met niveau 6 voor de bachelorstudent volgens de opleiding geborgd.

Verder geeft de opleiding aan dat ze met deze nieuwe aanpak snel kunnen detecteren of een student de juiste opleiding volgt. Bijvoorbeeld, wanneer een bachelorstudent er niet in slaagt om de uitbreidingsvragen in te vullen, maar wel voldoende scoort voor de graduaatsvragen, weet de opleiding dat deze student niveau 5 aan kan. Ook vice versa wil de opleiding die mogelijkheid aanbieden: een graduaatsstudent wordt enkel beoordeeld op de vragen voor niveau 5, maar krijgt de vrije keuze om de uitbreidingsvragen voor niveau 6 in te vullen. De opleiding heeft zich hiervoor gespiegeld aan een gelijkaardige opleiding uit Nederland. De inhoud is vergelijkbaar, maar de cases en toetsing worden anders opgezet. De opleiding verduidelijkt dat deze nieuwe aanpak in september is ingevoerd als een pilot, en ondertussen is geëvalueerd met studenten. Aangezien dit volstrekt nieuwe informatie is voor de commissie, en dit een ander licht werpt op de opleidingsaccreditatie, vraagt de commissie om voorbeelden van de toetsing met de beoordeling te kunnen inkijken.

Een volgende vraag betreft het aantal studenten per afstudeerrichting. Ondanks herhaaldelijke vragen is er nog geen duidelijk overzicht hiervan. De opleiding heeft hier geen direct antwoord op, maar geeft aan dat alle documentatie voor de zes afstudeerrichtingen is uitgewerkt (zoals de werkplekscan). De commissie verduidelijkt dat volgens de procedure van de opleidingsaccreditatie de kwaliteit niet kan beoordeeld worden van afstudeerrichtingen zonder studenten. De opleiding belooft de studentenaantallen per afstudeerrichting van de afgelopen academiejaren op te zoeken en aan de commissie te bezorgen, maar kan dit niet aanleveren tijdens het moment van het gesprek omwille van de complexiteit van het externe datasysteem.

Verder uit de commissie haar bezorgdheid over de onduidelijke aanpak bij het inschalen van het niveau van bepaalde opleidingsonderdelen waarbij vrijstellingen mogelijk zijn en al dan niet een alternatief traject wordt aangeboden. De opleiding verduidelijkt dat elke student de mogelijkheid heeft om voor het taalvak Engels een taaltest af te leggen. Studenten met een voldoende hoog niveau hoeven dan niet de les te volgen maar kunnen opteren voor een IP waar hun taalcompetenties beter aangescherpt worden. De score voor dat IP is dan het oordeel voor het opleidingsonderdeel. Wanneer de student echter niet zou slagen, dan dient die als tweede kans het taalvak Engels te hernemen. De commissie vraagt zich af hoe dit zich vertaalt op het diploma. De opleiding verduidelijkt dat dit een onderdeel is van het opleidingsonderdeel internationale communicatie, wat dus niet enkel bestaat uit het taalvak Engels. Wanneer een student echter beslist toch Engels te volgen, en ook dergelijk IP wenst op te nemen, dan kan een supplement op het diploma worden verstrekt. De opleiding duidt verder dat deze aanpak specifiek voor Engels is uitgewerkt vanwege de vele mogelijkheden voor internationale projecten, wat voor Frans minder het geval is.

Vervolgens wil de commissie haar bevindingen delen aangaande de drop-out cijfers. Het viel haar op dat deze cijfers van uitval voor beide trajecten hoog zijn, maar dat deze informatie onbekend lijkt bij docenten en ondersteuners. De opleiding verduidelijkt dat die cijfers een vertekend beeld kunnen geven, omdat ze tot vier jaar terug in de tijd gaan, en er op dat moment de inkanteling van het CVO was. Verder zal een student die vroegtijdig de opleiding afbreekt (bijvoorbeeld al na 2 weken), ook als drop-out geteld worden. De opleiding maakt gebruik van de cijfers uit het Business Intelligence (BI) systeem waar dergelijke informatie niet uit te halen valt. Momenteel is de opleiding in overleg om na te gaan of het mogelijk is meer gedetailleerde inzichten te verkrijgen in de drop-out cijfers.

Na dit vrij gesprek zet de commissie haar interne bespreking verder. De commissie heeft moeite met het feit mee dat er geen tastbare informatie in het zelfevaluatie-rapport staat over deze nieuwe aanpak om studenten van de graduaatsopleiding gezamenlijk onderwijs aan te bieden met de bachelorstudenten. Daarnaast vindt ze het merkwaardig dat er tijdens eerdere gesprekken hierover niet gecommuniceerd is. De commissie heeft tal van vragen gesteld naar werkvormen, gedifferentieerde aanpak, grootte instroom en dergelijke meer waardoor ze het gevoel krijgt dat ze een niet waarheidsgetrouw beeld heeft gekregen van de graduaatsopleiding. Het lijkt alsof de opleiding dit bewust heeft verzwegen, wat volgens de commissie kan verklaren waarom bepaalde gesprekken eerder stroef leken te verlopen.

De commissie vindt dat ze haar onderzoek niet ten gronde heeft kunnen voeren, aangezien ze tijdens de voorbereiding van de opleidingsaccreditatie geen rekening heeft kunnen houden met deze nieuwe informatie. Tevens haalden de studenten meerdere minpunten aan voor deze gezamenlijke aanpak met bachelorstudenten, waardoor de commissie meent dat ze over onvoldoende informatie beschikt om een degelijk oordeel te vellen over de kwaliteit met het gerealiseerde niveau van de graduaatsopleiding. Desalniettemin heeft de commissie verschillende positieve punten vastgesteld van de graduaatsopleiding. De commissie heeft begrip om intensiever samen te werken tussen de bachelor- en graduaatsopleiding maar dan moet er een visie zijn en een duidelijke onderbouwing waarom het samenwerken in leeractiviteiten een meerwaarde is, waarvan de gemaakte keuzes navolgbaar moeten zijn en voldoende afgestemd met de relevante stakeholders.

Samengevat meent de commissie dat de opleiding experimenteert zonder dat het voldoende geformaliseerd is, wat kan leiden tot ongelijkheid in begeleiding en beoordeling van studenten. De ontvangen informatie doorheen het proces van de opleidingsaccreditatie bleek onvolledig en onvoldoende te zijn, waardoor de commissie haar oordeel niet kan vormen aan het eind van het locatiebezoek. Ze zal dit toelichten tijdens de afsluitende reflectie.

2.4 Reflectie van het locatiebezoek met de opleiding

Tijdens de afsluitende reflectie bedankt de commissie de instelling voor de goede organisatie van het locatiebezoek. De commissie uit haar bezorgdheid omtrent het dubbel gevoel dat ze overhoudt aan het locatiebezoek. De commissie heeft enerzijds meerdere positieve punten kunnen vaststellen op basis van het zelfevaluatie-rapport en de gesprekken, maar heeft anderzijds aanpassingen aan het onderwijsprogramma ontdekt die weinig tot niet lijken geformaliseerd te zijn en niet transparant zijn gedeeld. Daarbij vindt de commissie het verontrustend dat het moeilijk lijkt voor de opleiding om bepaalde informatie eenduidig aan te leveren (zoals de instroomcijfers). Op basis van die vaststellingen heeft de commissie besloten om bijkomende informatie op te vragen (zie bijlage 6), waarna een extra besloten beraadslaging wordt ingepland om het oordeel te vormen.

2.5 Extra nabespreking

De opleiding heeft donderdag 23 mei de antwoorden verstrekt op de extra gevraagde informatie. De commissie heeft de studentenaantallen per afstudeerrichting vanaf academiejaar 2020-2021 ontvangen en bestudeerd. Hieruit blijkt dat er geen studenten zijn voor de afstudeerrichting luchtvracht en in academiejaar 2022-2023 slechts één student in de afstudeerrichting spoorvervoer alsook in de afstudeerrichting terminalbeheer. Voor deze twee studenten heeft de commissie de eindproducten en de eindbeoordeling ontvangen. Daarnaast heeft de opleiding verbeterde toetsen bezorgd van een aantal gezamenlijk georganiseerde opleidingsonderdelen, die bij zowel graduaats- als bachelorstudenten zijn afgenomen. Bij haar aanvullende informatie heeft de opleiding een situatieschets gegeven over de aanwezigheid van bachelorstudenten in vakken van de graduaatsopleiding en de algemene richtlijnen voor gedifferentieerde beoordeling die de opleiding hiervoor hanteert.

De commissie zette haar onderzoek voort op maandag 27 mei. De commissie bespreekt haar analyses van de ontvangen informatie. Vooreerst stelt ze vast dat er geen instroom is voor de afstudeerrichting luchtvracht, waardoor de commissie de opleidingsaccreditatie voor die afstudeerrichting niet kan uitvoeren. Ze constateert verder dat er voor spoorvervoer en voor

terminalbeheer nog maar één student is ingeschreven in de afgelopen academiejaren. Daarbij zijn er enkele inconsistenties gevonden in de aangeleverde documenten. Verder begrijpt de commissie onvoldoende waarom de opleiding met dergelijk beperkte instroom aan die zes afstudeerrichtingen wil vasthouden, want het is duidelijk naar voren gekomen dat niet elke afstudeerrichting voldoende aan bod komt binnen de opleiding. Deze keuze leidt duidelijk tot ongenoegen bij de studenten en extra complexiteit voor de organisatie van de opleiding.

Verder heeft de commissie het document met de situatieschets van de aanwezigheid van bachelorstudenten in vakken van de graduaatsopleiding en de richtlijnen voor gedifferentieerde beoordeling die de opleiding hiervoor hanteert bestudeerd. De commissie vindt dit document vrij algemeen en begrijpt niet waarom dit niet voorafgaandelijk aan het locatiebezoek is bezorgd, of zelfs samen is ingediend met het zelfevaluatie-rapport. Het zelfevaluatie-rapport is immers begin 2024 ingediend, terwijl deze gezamenlijke aanpak al is ingevoerd aan het begin van het academiejaar 2023-2024. In het zelfevaluatie-rapport vermeldt de opleiding al een mogelijke samenwerking, maar blijft het eerder vaag en is er geen sprake van het grotendeels gezamenlijk inrichten van de bachelor- met de graduaatsopleiding. Het is de commissie dan ook onduidelijk welke specifieke stakeholders geraadpleegd zijn en mist ze informatie omtrent een onderbouwde aanpak van dergelijke onderwijsaanpak met eventuele aanpassingen naar studentenbegeleiding, toetsing, ondersteuning van docenten, enz. Aangezien de commissie deze informatie pas op uitdrukkelijke vraag heeft ontvangen, is er geen mogelijkheid geweest om hier dieper op in te gaan tijdens het locatiebezoek. Het is volgens de commissie legitiem om dergelijke aanpak voor te stellen en uit te voeren. De commissie vindt het jammer dat de opleiding deze informatie niet proactief heeft gedeeld, wat heeft geleid tot een gevoel van wantrouwen aan het einde van het locatiebezoek.

De commissie is bezorgd dat de opleiding dit nieuw concept niet is gestart met een piloot bij enkele opleidingsonderdelen, maar dit meteen heeft doorgevoerd voor het grootste deel van de opleiding (volgens de gesprekken met de studenten, tastbare informatie ontbreekt). Tevens somden de gesproken studenten verschillende nadelen op van dergelijke aanpak. De commissie vraagt zich af op welke manier de opleiding rekening houdt met de inspraak van de studenten en het niveau 5 bewaakt wordt. De commissie vernam van de studenten dat er extra oefeningen werden gegeven op hun expliciete vraag, wat de commissie onvoldoende gestructureerd lijkt te zijn ingebed om gedifferentieerd te werken.

De commissie vindt dat ze onvoldoende informatie heeft ontvangen om vertrouwen te hebben dat het beoogd niveau tussen beide opleidingen adequaat wordt bewaakt. Deze indruk wordt bevestigd bij de analyse van de aangeleverde beoordeling van de toetsing. De commissie vraagt zich ook af welke scenario's er bestaan wanneer de graduaatsstudent voldoende scoort op de vragen voor de bachelor en vice versa wanneer de bachelorstudent enkel een voldoende behaalt voor de vragen van de graduaatsstudent en voor de uitbreidingsvragen een onvoldoende. De commissie heeft tijdens het locatiebezoek tal van vragen gesteld over de finaliteit van de opleiding waar meermaals is aangegeven dat de finaliteit van de opleiding de arbeidsmarkt is. De commissie vindt het dan ook een merkwaardige keuze om graduaatsstudenten de vragen van een bachelor te laten invullen om hen zo te stimuleren een hoger niveau te bereiken. Tevens heeft de commissie in de aangeleverde beoordelingen bij het afstuderen nog enkele slordigheden vastgesteld waar oordelen van verschillende beoordelaars verwisseld waren. Verder is de commissie ook bezorgd over de diverse mogelijke trajecten binnen het opleidingsonderdeel internationale communicatie en op welke manier bepaalde opleidingsonderdelen anders kunnen ingevuld worden. De opleiding moet hiervoor een uniforme en transparante werkwijze van vrijstelling en beoordeling aan elke student aanbieden, en dit moet doorleefd zijn bij het opleidingsteam.

De commissie heeft ook een gevoel van wantrouwen gekregen doordat antwoorden op redelijk voor de hand liggende vragen lang uitbleven. Het feit dat niemand van het opleidingsteam weet hoeveel studenten in de afstudeerrichtingen zitten en welke drop-out

cijfers er zijn, lijkt de commissie toch zorgwekkend te zijn. Daarnaast lijken docenten weinig vertrouwd met de expertise binnen hun eigen opleidingsteam. Niet alleen lijkt het docentenkorps niet volledig op de hoogte te zijn van de informatie uit het zelfevaluatie-rapport, er zijn ook inconsistenties tussen de functietitels in het rapport en het bezoekschema. De commissie kan hiervoor begrip opbrengen, aangezien de nieuwe structuren en functietitels wellicht nog niet lang ingevoerd zijn, maar dit zorgt voor extra verwarring.

Samengevat mist de commissie het overzicht van deze nieuwe aanpak waarbij de studenten van de graduaatsopleiding voor een belangrijk deel het onderwijs op de campus gezamenlijk volgen met de aanverwante bacheloropleiding. De commissie is daarbij verbaasd dat dit meteen is doorgevoerd voor alle opleidingsonderdelen (behalve de taalvakken en het werkplekleren). Er is geen informatie terug te vinden over hoe deze aanpak is afgetoetst, welk advies verkregen is en hoe de keuzes zijn gemaakt, hoe docenten hierop zijn voorbereid en worden ondersteund, hoe studenten inspraak hebben (gehad), welke aanpassingen zijn doorgevoerd naar (centrale) ondersteuning en dergelijke meer. Tevens mist de commissie de achterliggende motivatie en lijkt het erop dat deze aanpak voornamelijk is ingevoerd vanwege de beperkte instroom. De commissie vraagt zich ook af waarom de opleiding bepaalde afstudeerrichtingen kunstmatig in leven wil houden, aangezien er geen of zeer beperkte interesse is van studenten. De commissie heeft niet kunnen vaststellen dat de opleiding zelf extra inspanningen levert om deze afstudeerrichtingen meer onder de aandacht te brengen. In het volgend hoofdstuk wordt het oordeel van de commissie weergegeven.

3 Oordeel

Op basis van het gevoerde onderzoek naar de kwaliteit van het graduaat in het transport en de logistiek van Thomas More Kempen beoordeelt de commissie de kwaliteit van de opleiding als geheel als voldoende met voorwaarden. De commissie adviseert de NVAO om een positief accreditatiebesluit met beperkte geldigheidsduur te nemen.

Aangezien de opleiding een aangepast onderwijsprogramma heeft ingevoerd in academiejaar 2023-2024, waarbij graduaatsstudenten in het transport en de logistiek met de studenten bachelor in het supply chain management voor een groot deel gezamenlijk opleidingsonderdelen volgen met grotendeels gelijke werkvormen en een gelijkaardige toetsing, beschikt de commissie over onvoldoende informatie om de kwaliteit van de beoogde leerresultaten van deze recentelijk ingevoerde aanpassingen te beoordelen. De commissie twijfelt niet aan de professionele deskundigheid van de opleidingsvertegenwoordigers en de betrokken docenten, maar mist de visie en de onderbouwing van deze invoering. De commissie vindt de gezamenlijke aanpak met de bacheloropleiding legitiem, maar dit dient structureel afgestemd te worden met interne en externe stakeholders en de keuzes moeten navolgbaar zijn. De commissie kan haar vertrouwen over deze gezamenlijke aanpak nog niet uitspreken, aangezien een degelijk projectplan hiervoor ontbreekt op het moment van de opleidingsaccreditatie.

Aangezien de opleiding de student centraal stelt, is het belangrijk voldoende betrokkenheid van de graduaatsstudent te garanderen bij dergelijke wijziging. Het profiel van een graduaats- en een bachelorstudent is immers verschillend. De graduaatsstudenten hebben deze bezorgdheid ook geuit tijdens het gesprek met de commissie. Daarbij is het belangrijk dat het niveau van beide opleidingen voldoende bewaakt wordt, dit zowel tijdens het doceren als het evalueren. De mogelijkheid tot flexibele trajecten is een sterk punt volgens de commissie, maar dit dient transparant en uniform te worden opgezet, zodat elke student dezelfde leerkansen krijgt. Tevens vindt de commissie de visie van de opleiding om logistieke ketendenkers af te leveren een sterk punt, en ziet hier kansen om dit samen met de bacheloropleiding nog meer in de verf te zetten. Tot slot raadt de commissie de opleiding aan om kritisch te evalueren in welke mate het wenselijk is om alle afstudeerrichtingen te blijven aanbieden. Voor afstudeerrichtingen zonder studenten, zoals de afstudeerrichting luchtvracht, kan er namelijk geen opleidingsaccreditatie verkregen worden omdat de gerealiseerde kwaliteit niet kan beoordeeld worden door de commissie.

De commissie stelt de volgende voorwaarden bij het positief accreditatiebesluit:

- De aanpak op vlak van onderwijs en evaluatie van de gezamenlijke leeractiviteiten met de aanverwante bacheloropleiding in het supply chain management dienen afgestemd te zijn met en gevalideerd door de stakeholders en (internationale) peers. De opleiding dient expliciet te maken op welke wijze ze met alle stakeholders de frequente reflectie organiseert met betrekking tot de relevantie van het curriculum en het bewaken van het beoogde eindniveau.
- De opleiding moet verzekeren dat de aangeboden afstudeerrichtingen voldoende evenwichtig aan bod komen binnen de opleiding en representatief vertegenwoordigd zijn in de overlegorganen.
- De opleiding moet ontegensprekelijk kunnen aantonen dat er voldoende studenten in de afstudeerrichting afstuderen, waarvoor de accreditatie aangevraagd wordt.
- De relevante data voor deze opleiding en het systeem van kwaliteitszorg moeten transparant gedeeld worden met de betrokken docenten en onderwijsondersteuners. De uitgewerkte actieplannen moeten bekend en gedragen zijn door het brede opleidingsteam en relevante stakeholders.
- Om alle studenten dezelfde leerkansen en mogelijkheden tot excelleren te bieden, dient het systeem van vrijstellingen en alternatieve trajecten transparant ingebed en helder gecommuniceerd te worden. Tevens moet dit aanbod ook voldoende doorleefd zijn bij het voltallige docententeam.

De commissie geeft nog volgende aanbevelingen:

- Voldoende afstemming met de graduaatsstudenten inbouwen om de gezamenlijke leeractiviteiten met de bachelorstudenten grondig te evalueren en desgevallend bij te sturen.
- De regie nemen over het verzamelen van relevante data voor het aansturen van de opleiding (zoals de drop-out cijfers en de interesse per afstudeerrichting) en zich daarvoor niet afhankelijk maken van externe systemen.
- Kritisch te evalueren, in nauwe samenwerking met het werkveld en peers, of het wenselijk is zes afstudeerrichtingen aan te blijven bieden voor deze graduaatsopleiding.
- De opleiding dient een open kwaliteitscultuur na te streven en te bewaken, met actieve betrokkenheid van docenten, studenten, peers en werkveld en een consistente terminologie te hanteren.

Bijlage 1: Administratieve gegevens van de instelling en de opleiding

Instelling	Thomas More Kempen
Naam opleiding	Graduaat in het transport en de logistiek
Niveau en oriëntatie	HBO5 – professioneel gericht
(Bijkomende) titel	Gegradueerde in het transport en de logistiek
(Delen van) studiegebied(en)	Handelswetenschappen en bedrijfskunde
Afstudeerrichtingen	• Douanedeclaratie • Magazijnbeheer • Spoorvervoer • Terminalbeheer • Wegvervoer • Luchtvracht
Opleidingstrajecten	• Voltijds traject in dagonderwijs • Deeltijds traject in avond- en weekendonderwijs voor werkstudenten
De vestigingen waar de opleiding wordt aangeboden	Geel
Onderwijstaal	Nederlands
Studieomvang (in studiepunten)	120
De aansluitingsmogelijkheden en de mogelijke vervolgopleidingen	Bachelor in het bedrijfsmanagement, afstudeerrichting supply chain management

Bijlage 2: Opleidingsspecifieke leerresultaten (OLR)

1. De gegradueerde past algemene theoretische logistieke kennis toe in de domeinen transport en magazijnbeheer en schat de invloed in van andere processen en schakels van de logistieke keten op de logistieke processen waarbij de gegradueerde zelf betrokken is;
2. De gegradueerde analyseert eenvoudige logistieke processen en technieken en doet verbetervoorstellen. De gegradueerde werkt mee aan de implementatie van verbeteringen met het oog op effectiviteit, efficiëntie, kwaliteit, veiligheid en milieu;
3. De gegradueerde communiceert effectief en zakelijk over de logistieke processen waarbij hij betrokken is zowel intern als extern in de gangbare bedrijfstaal;
4. De gegradueerde werkt constructief en flexibel in team, stuurt andere teamleden operationeel aan en rapporteert over de resultaten in functie van de logistieke doelstellingen van het bedrijf;
5. De gegradueerde stuurt zijn eigen ontwikkeling en handelt professioneel, ethisch en maatschappelijk verantwoord;

DLR specifiek voor de afstudeerrichting Douanedeclaratie

6. De gegradueerde informeert en adviseert over de formaliteiten met betrekking tot internationale handelstransacties en wikkelt deze af op basis van inzicht in internationale handelstechnieken en conform de toepasselijke regelgeving. De gegradueerde heeft basisinzicht in het handels- en douanebeleid van de Europese Unie en volgt recente ontwikkelingen op;
7. De gegradueerde deelt goederen toe op basis van warenkennis, kennis van de goederennomenclaturen en kennis van het douanetarief om de correcte douaneformaliteiten te kunnen toepassen. De gegradueerde consulteert hiervoor de relevante databanken en informatiebronnen;
8. De gegradueerde bereidt douaneaangiften voor, verzamelt de vereiste documenten, dient de aangiften in, verwerkt ze en volgt ze op.

DLR specifiek voor de afstudeerrichting Luchtvracht

6. De gegradueerde beheert operationele logistieke transportprocessen en -middelen, rekening houdend met kosten en overeengekomen service level met de klant, in overeenstemming met de bedrijfsdoelen, KPI's en geldende wet- en regelgeving en technische mogelijkheden;
7. De gegradueerde voert de planning uit van de luchtvracht;
8. De gegradueerde verwerkt administratief de informatiestroom verbonden aan de luchtvracht;
9. De gegradueerde werkt mee aan de operationele afhandeling van grondoperaties bij vertrek en aankomst van een vliegtuig, rekening houdend met de technische en veiligheidsaspecten;

DLR specifiek voor de afstudeerrichting Magazijnbeheer

6. De gegradueerde beheert de voorraad, volgt deze op, stelt (toekomstige) tekorten vast en neemt acties om de voorraad tijdig te laten aanvullen rekening houdende met kosten, levercondities, service levels en bedrijfsdoelen, KPI's;
7. De gegradueerde beheert operationele logistieke magazijn- en material handling-processen en -middelen rekening houdend met kosten en overeengekomen service level met de klant, dit in overeenstemming met de bedrijfsdoelen, KPI's en geldende wet- en regelgeving en technische mogelijkheden;
8. De gegradueerde verwerkt administratief de informatiestroom verbonden aan de magazijnprocessen

DLR specifiek voor de afstudeerrichting Spoorvervoer

6. De gegradueerde beheert operationele logistieke transportprocessen en -middelen, rekening houdend met kosten en overeengekomen service level met de klant, in overeenstemming met de bedrijfsdoelen, KPI's en geldende wet- en regelgeving en technische mogelijkheden;
7. De gegradueerde voert de planning uit van het spoorvervoer;
8. De gegradueerde verwerkt administratief de informatiestroom verbonden aan het spoorvervoer;
9. De gegradueerde werkt mee aan de operationele afhandeling van de belading in het spoorvervoer, rekening houdend met de technische en veiligheidsaspecten;

DLR specifiek voor de afstudeerrichting Terminalbeheer

6. De gegradueerde beheert operationele logistieke transportprocessen en -middelen, rekening houdend met kosten en overeengekomen service level met de klant, in overeenstemming met de bedrijfsdoelen, KPI's en geldende wet- en regelgeving en technische mogelijkheden;
7. De gegradueerde voert de planning uit van de terminaloperaties;
8. De gegradueerde verwerkt administratief de informatiestroom verbonden aan de terminaloperaties;
9. De gegradueerde werkt mee aan de operationele afhandeling van terminaloperaties bij vertrek en aankomst van een schip, rekening houdend met de technische en veiligheidsaspecten;

DLR specifiek voor de afstudeerrichting Wegvervoer

6. De gegradueerde beheert operationele logistieke transportprocessen en -middelen, rekening houdend met kosten en overeengekomen service level met de klant, in overeenstemming met de bedrijfsdoelen, KPI's en geldende wet- en regelgeving en technische mogelijkheden;
7. De gegradueerde voert de planning uit van het wegvervoer;
8. De gegradueerde verwerkt administratief de informatiestroom verbonden aan het wegvervoer;
9. De gegradueerde werkt mee aan de operationele afhandeling van de belading in het wegvervoer, rekening houdend met de technische en veiligheidsaspecten;

Bijlage 3: Samenstelling van de commissie

De beoordeling is gebeurd door een commissie van deskundigen aangesteld door de NVAO. Deze is als volgt samengesteld:

Hans Aarts (*voorzitter*) Directeur Externe Onderwijs Betrekkingen bij Gilde Opleidingen.

Alexander Demon (*commissielid*) Intermodal Transport & Business Development Manager bij Delcatrans NV.

Dimitri Popelier (*commissielid*) Opleidingscoördinator graduaat in het transport en de logistiek bij AP Hogeschool Antwerpen.

Adrian Maksutaj (*student-commissielid*) Student graduaat in het transport en de logistiek bij AP Hogeschool Antwerpen.

De commissie werd bijgestaan door:

- **Sigrid Depoorter** (*procescoördinator*) beleidsmedewerker NVAO.
- **Ruth DeVreese** (*extern secretaris*) zaakvoerder Konnektio.

Alle commissieleden hebben de deontologische code van de NVAO ondertekend.

Bijlage 4: Programma voor de dialoog met de opleiding

Dialoog met de opleiding op vrijdag 17 mei 2024.

Het programma:

9.00–10.15u	Gesprek 1: profiel van de opleiding, afstemming met het werkveld en vertaling naar de onderwijsleeromgeving • Opleidingsmanager • Twee docenten • Twee studenten • Twee alumni • Drie werkveldpartners
10.15–10.30u	Intern overlegmoment commissie
10.30–11.45u	Gesprek 2: Werkplekieren, praktijkgerichtheid en beoordeling eindniveau • Opleidings- en Werkplekcoördinator • Twee docenten en werkplekbegeleiders • Drie studenten dagtraject • Twee werkveldpartners
11.45–12.45u	Intern overlegmoment commissie en lunch
12.45–13.15u	Rondgang voorzieningen
13.20–14.30u	Gesprek 3: Begeleiding en toetsing, internationalisering, medewerkers en kwaliteitsborging • Twee docenten • Inclusiecoördinator • Twee alumni • Drie studenten dagtraject
14.30–15.25u	Intern overlegmoment commissie
15.25–16.15u	Gesprek 4: Gesprek met studenten • Drie studenten avondtraject • Vijf studenten dagtraject
16.15–17.10u	Intern overlegmoment commissie en besluitvorming
17.10–17.50u	Vrij gesprek met opleidingsmanagement
17.50–18.20	Intern overlegmoment commissie en besluitvorming
18.20–18.35	Reflectie met de instelling

Bijlage 5: Verantwoording

De beoordeling werd uitgevoerd aan de hand van het “*Beoordelingskader Opleidingsaccreditatie op maat van de eigen regie*” van juni 2020, zoals bekrachtigd door de Vlaamse regering op 27 november 2020.

Nadat de aanvraag ingediend door de instelling ontvankelijk werd verklaard, heeft de NVAO een commissie samengesteld. Deze commissie werd goedgekeurd door het dagelijks bestuur van de NVAO. De instelling tekende geen bezwaar aan tegen de commissie.

De commissie heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. Voorafgaand aan een voorbereidend overleg heeft elk commissielid de eerste indrukken opgemaakt en werden prioritaire vragen opgesteld.

Tijdens de voorbereidende werkzaamheden heeft de commissie verder alle verkregen informatie besproken en heeft zij tevens de dialoog met de instelling en de opleiding voorbereid.

Aan de hand van NVAO's Waarderende Aanpak heeft de commissie zich tijdens de dialoog verder verdiept in de context van de opleiding en op basis daarvan een onderzoek gevoerd naar de kwaliteit van de opleiding.

Tijdens de afrondende werkzaamheden heeft de commissie alle verkregen informatie besproken en vertaald naar een holistisch oordeel. De commissie heeft deze conclusie in volledige onafhankelijkheid genomen.

Het totaal aan beschikbare gegevens is verwerkt tot een ontwerp van beoordelingsrapport. Eens alle commissieleden hadden ingestemd met de inhoud van het beoordelingsrapport, heeft de voorzitter van de commissie het beoordelingsrapport vastgesteld. Het door de voorzitter vastgestelde beoordelingsrapport werd aan de NVAO bezorgd.

Bijlage 6: Overzicht van het bestudeerde materiaal

Informatiedossier opleiding

- Zelfevaluatie rapport

Bijlagen bij het informatiedossier

- Bijlage 1: Administratieve gegevens van de instelling en de opleiding
- Bijlage 2: Organogram van de unit business Kempen
- Bijlage 3: Domeinspecifieke leerresultaten (DLR)
- Bijlage 4: Domeinspecifieke leerresultaten (DLR) en indicatoren
- Bijlage 5: Leerresultatenmatrix
- Bijlage 6: DLR en beroepstaken voor het werkplekleren
- Bijlage 7: Visie op de afgestudeerde
- Bijlage 8: Positionering op de leerladder: het profiel van de graduaat in het transport en de logistiek versus de bachelor in het bedrijfsmanagement – supply chain management
- Bijlage 9: Visie op de opleiding
- Bijlage 10: Curriculum
- Bijlage 11: Basisdocument onderwijskwaliteit (BOK) – OPO Materials handling
- Bijlage 12: Kader dienstverlening aan studenten – Thomas More
- Bijlage 13: Studie- en trajectbegeleiding op 5 sporen
- Bijlage 14: Checklist voor Canvas cursusontwerp
- Bijlage 15: Toetsmatrix
- Bijlage 16: Programmagids
- Bijlage 17: Beroepstaken en evaluatie door de mentor
- Bijlage 18: Mentorboekje
- Bijlage 19: Werkplekscan
- Bijlage 20: Logboek werkplekleren – wegvervoer
- Bijlage 21: Planning beroepstaken
- Bijlage 22: Evaluatiedocument mentor – wegvervoer
- Bijlage 23: Evaluatiedocument werkplekbegeleider hogeschool
- Bijlage 24: Beoordelingsrubric jury werkplekleren
- Bijlage 25: Motivatie en feedback bij het niet slagen voor werkplekleren
- Bijlage 26: Beschrijving van het personeel
- Bijlage 27: Samenstelling adviesraad
- Bijlage 28: Interne kwaliteitszorg – Thomas More

Aanvullende informatie opgevraagd ter voorbereiding van het locatiebezoek

- Instroom per afstudeerrichting (sedert de start van de opleiding), uitstroom, uitval en daarbij het onderscheid tussen de verschillende trajecten
- Overzicht van de werkplekken en het aantal
- Overzicht van de professionaliseringsactiviteiten van de docenten
- Informatie over de toetsing Kaizenproject

Extra informatie opgevraagd na het locatiebezoek

- Het aantal afgestudeerden per afstudeerrichting sinds de inrichting van de opleiding
- Een aantal verbeterde toetsen van de opleidingsonderdelen in het eerste jaar – die gezamenlijk worden afgenomen voor bachelor- en graduaatsstudenten - waar de graduaatsstudent ook de vragen van de bachelorstudent heeft ingevuld en daarop beoordeeld is
- De beoordeling van een bachelorstudent van zo eenzelfde toets om meer inzicht te verkrijgen in het onderscheid tussen niveau 5 en 6

